

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СВЕТЛИНА”

с. ЕЛЕНОВО, общ. НОВА ЗАГОРА

Народно читалище “Светлина” е учредено през 1908г.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 Читалището е самостоятелна, независима, самоуправляваща се културно – просветна организация на населението по местоживееене. То се изгражда и работи върху принципите и демократизма, доброволността и автономията.

Чл.2 Читалището не е политическа организация. В неговата дейност могат да участват всички физически лица, без оглед на ограничения за възраст, пол, политическо, религиозно и етническо самосъзнание.

Чл.3 Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институти, обществени и други организации, които извършват културно-просветна работа.

Чл.4 Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните органи и организации, на които законите възлагат определени задължения.

(1) То може да влиза в договорни отношения с тези и други структури без накърнява своите права и интереси.

(2) Всички членове на читалището спазват прокламираните принципи в този Устав.

Чл.5 Читалището може да участва в читалищни сдружения и съюзи на местно и национално равнище.

Чл.6 Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. То се представлява от Председателя, а при отсъствие – от упълномощено от читалищното настоятелство лице.

Чл.7 Седалището на читалището е в област Сливен, общ. Нова Загора, с. Еленово.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ, ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл.8 Задачата на читалището е да създава, опазва и разпространява духовни ценности; да развива творческите способности и да задоволява културните потребности и интереси на населението.

Чл.9 Целта на читалището е да:

(1) Развива и обогатява културния живот на населението;

(2) Създава условия за развитие и изява на творческите способности на младото поколение;

(3) Поддържа, обогатява и развива народни обичаи и традиции;

(4) Съдейства за издигане културата на труда, бита и отношенията между хората;

(5) Възпитава и утвърждава националното самосъзнание.

Чл.10 Читалището осъществява своите цели и задачи чрез различни средства, като:

(1) Общодостъпни библиотеки;

(2) Самодейни колективи, школи, кръжоци, курсове по изкуства

- (1) Видео, фото клубове и други форми на приложение на съвременни технически средства в културно – възпитателен процес;
- (4) Концерти, спектакли и изложби;
- (5) Празници и ритуали;
- (6) Други дейности, в т.ч. и съвместна дейност с фирми и други подходящи форми непротиворечащи на закона;

(7) Осигурява достъп до информация, предоставя компютърни и Интернет услуги.

Чл.11 Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната си дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в Устава им цели. Читалището няма да разпределя печалба в полза на своите членове.

Чл.12 Читалището няма право да предоставя собствено имущество, възмездно или безвъзмездно:

- (1) За хазартни игри и нощни заведения;
- (2) За дейности на религиозни общности;
- (3) За постоянно ползване от политически партии и организации;
- (4) На Председателя, Секретаря, членовете на Настоятелството и Проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл.13 (1) Читалището се учредява най-малко от петдесет члена, удостоверили участието си с подпис и ЕГН.

(2) Читалище „Светлина” е основано през 1908 година.

(3) Читалището се регистрира в Окръжен съд град Сливен в съответствие със ЗНЧ и се вписва в публичния регистър в Министерството на културата.

(4) Всяка промяна на вписаните в съдебния регистър обстоятелства се заявява в съда в съответствие със ЗНЧ.

Чл.14 Прекратяване на читалището.

(1) Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, взето в съответствие с Устава и вписано в регистъра на окръжния съд.

(2) Читалището може да бъде прекратено и по решение на окръжния съд, съгласно предвидените разпоредби в ЗНЧ.

Чл.15 Приемането на нови членове става след внасяне на членски внос, не по-късно от /7/ седем дни преди провеждане на общото събрание.

Чл.16 (1) Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни;

(2) Действителни членове са граждани, навършили 18 години;

(3) Спомагателни членове са граждани под 18 години. Те имат право на съвещателен глас;

(4) Почетни членове са български и чужди граждани, които имат особени заслуги за развитието на читалището;

(5) Колективни членове могат да бъдат професионални организации, стопански и търговски дружества, фирми и други. Всеки колективен член има право на един глас при вземане на решение от Общото събрание;

/6/ Води се регистър на читалищните членове.

Чл.17 Действителните и почетни членове имат право:

- /1/ Да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището, ако са плащали две поредни години членски внос;
- /2/ Да участват в обсъждането на всички въпроси от дейността на читалището;
- /3/ Да получават информация за дейността на ръководните му органи;
- /4/ Да ползват безплатно услугите на библиотеката;
- /5/ Да внасят в настоятелството писмени предложения ,препоръки и жалби, на които следва да получат своевременен отговор в срок от 30 календарни дни от датата на получаването им;
- /6/ Да ползват с предимство неговата база и услугите му;
- /7/ Членовете на читалището могат да получават морални и материални награди,стимули и помощи за активно участие и принос в постигане целите на читалището.

Чл. 18 Членовете на читалището са длъжни:

- /1/ Да спазват Устава и решенията на читалищното настоятелство.
- /2/ Да плащат определения от Общото събрание годишен членски внос целогодишно до провеждане на Общото събрание .
- /3/ Неплатилите определения членски внос за календарната година се самоизключват и не участват в гласуването при вземане на решения.
- /4/ Да пазят и обогатяват читалищното имущество.
- /5/ Да участват според възможностите си в дейността на читалището.
- /6/ Да не уронват доброто име на читалището.
- /7/ Да съдействат за постигане на целите на читалището и за неговото финансово и организационно укрепване.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 19 Органи на управлението на читалището са:

- /1/ Общо събрание;
- /2/ Настоятелство;
- /3/ Проверителна комисия.

Чл.20 Върховен орган на управление на читалището е Общото събрание. То се състои от всички негови членове,имащи право на глас.

Чл.21 /1/ Общото събрание има следните правомощия:

- а/ Приема,изменя и допълва Устава;
- б/ Избира и освобождава членове на Настоятелството,проверителната комисия и Председателя;
- в/ Приема вътрешните актове,необходими за организацията на дейността на читалището;
- г/ Изключва членове на читалището;
- д/ Определя основни насоки от дейността на читалището;
- ж/ Приема бюджета на читалището до 30 март на следващата година;
- з/ Приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
- и/ Определя размера на членския внос;
- й/ Отменя решения на органите на читалището;

к/ Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

л/ Взема решения за прекратяване на читалището;

м/ Взема решение за отнасяне до съда за незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове;

(2) Решенията на Общото събрание за задължителни за другите органи на читалището.

(3) Редовно Общо събрание се свиква най-малко веднъж в годината. Отчетно – изборно на 3 години. Събранието е редовно, ако е обявено най-малко седем дни преди определената дата. Изпращат се персонални покани и обяви в средствата за осведомяване, както и на видни обществени места. Общото събрание взема решение, ако на него присъстват повече от половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е редовно и законно, ако на него присъстват не по-малко на една трета от членовете при редовно общо събрание и най-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията от чл. 21, ал. 1, „а”, „г”, „й”, „к”, „л” се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с обикновено мнозинство на повече от половината от гласовете на присъстващите членове с право на глас на събранието. Решенията се взимат с явно гласуване, ако Общото събрание не реши да се гласува тайно.

(5) Извънредно общо събрание се свиква по преценка на настоятелството, по искане на проверителната комисия или една трета от членовете на читалището, имащи право на глас.

Чл.22 (1) Изпълнителен орган на читалището между общите събрания е Настоятелството, което се избира за срок от 1/3 три години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен. Наложителни в неговия състав могат да се правят и на общите годишни и извънредни общи събрания. Настоятелството се състои най-малко от трима члена.

(2) Настоятелството провежда своите заседания най-малко веднъж на тримесечие и работи при пълна гласност. Заседанията са редовни, когато присъстват повече от половината от членовете. Решенията се вземат с обикновено мнозинство.

(3) Настоятелството се състои от председател и членове.

Чл.23 Настоятелството има следните права и задължения:

(1) Организира и направлява цялостната дейност на читалището, като спазва законите и се ръководи от Устава, решенията на Общото събрание и собствените си решения;

(2) Свиква Общото събрание;

(3) Подготвя материалите за общите събрания;

(4) Взема решения за назначаване и освобождаване на работещите в читалището и за сключване на договори с други физически и юридически лица;

(5) Взема решения за морално и материално стимулиране на читалищните работници и членове;

(6) Взема решения за внасяне на предложения в общинската управа и други органи и организации за строителство, реконструкция, модернизация, поддържане, ремонт и обзавеждане на сградите; за създаване на материални, финансови и кадрови условия за развитие на дейността;

(7) Взема решения за осъществяване на помощни стопански дейности;

(8) Решава въпросите за откриване и закриване на самодейни колективи, школи, клубове и др. форми на работа;

(9) Управлява бюджета и взема решения за промяна в щата на читалището. Приема длъжностни характеристики на щатните служители;

(10) Приема правилник за вътрешния ред на читалището;

(11) Приема годишни планове за работа на читалището и програмите на отделните структурни звена;

(12) Организира дейността на читалището по защитата на личните данни както и обработването, използването и съхранението им;

(13) Взема решения за управление и стопанисване на читалищното имущество, за придобиване на движимо и недвижимо имущество и отдаване под наем; за определяне на размера на таксите, наемите, за образуване и управление на целеви фондове, получаване и усвояване на дарения;

(14) Настоятелството свиква и провежда своите заседания най-малко на тримесечие;

(15) За участие в заседанията на Настоятелството се уведомява и поканва Председателят на проверителната комисия;

Чл.24 (1) Председателят на читалището ръководи неговата дейност между заседанията на Настоятелството, съобразно закона, устава и решенията на общото събрание. Заверява всички документи;

(2) Председателят е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от три години;

(3) Председателят представлява читалището, свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;

(4) Председателят отчита дейността се пред настоятелството;

(5) Председателят сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на настоятелството;

(6) Сключва и прекратява трудовия договори със секретаря въз основа на решение на Настоятелството и контролира работата му по текущата дейност. Изготвя и предлага за утвърждаване на длъжностната характеристика на секретаря;

(7) Отчита се за общата дейност пред Общото събрание;

(8) Ежегодно в срок до 10 ноември представя на Кмета на общината предложение за дейността на читалището през последната година;

(9) Сключва договор с Кмета на общината за финансово обезпечаване на читалищната дейност;

(10) Предоставя ежегодно до 30 март доклад за осъществената читалищна дейност в изпълнение на общинската програма пред Кмета на общината и Общинския съвет;

(11) Удостоверява актовете на Общото събрание и читалищното Настоятелство;

(12) В отсъствие на Председателя или невъзможност за изпълнение на задълженията му функциите му се поемат от лице оторизирано от читалищното настоятелство;

Чл.25 (1) Секретарят на читалището:

а) Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включва решенията на изпълнението на бюджета;

б) Организира текущата основна и допълнителна дейност;

в) Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;

г) Представява читалището заедно и поотделно с Председателя.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на Председателя на читалището.

Чл.26 (1) Проверителната комисия се състои най-малко от /3/ трима члена и се избира за срок от три години.

(2) Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на председателя, настоятелството и прави текущи и годишни проверки по законосъобразността на цялостната дейност на читалището.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при констатирани данни за престъпление и съответните държавни служби.

(5) Проверителната комисия избира свой Председател на първото си заседание.

(6) Правомощия на Проверителната комисия:

а) Като един от органите на читалището Комисията осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя, и Секретаря на читалището по спазване на Закона, Устава и решенията на Общото събрание;

б) Уведомява Общото събрание при констатиране на нарушения, а при наличие на данни за престъпление информира и органите на прокуратурата;

в) Прави мотивирани препоръки до ЧН и Общото събрание с оглед подобряване на ефективността на тяхната дейност и съответствие на Закона, Устава и решенията на Общото събрание;

(7) Комисията взема решенията с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл.27 Когато поради смърт, трайна физическа невъзможност или подаване на оставка, Председателят на читалището престане да изпълнява задълженията си, или когато поради същите причини Настоятелството или Проверителната комисия останат с по-малко членове от предвидените в Устава, в срок до три месеца Общото събрание избира нов Председател или попълва състава на съответния орган.

Чл.28 (1) Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и Проверителната комисия, и за Секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер;

(2) Лица, които са несъвместими със закона за конфликт на интереси;

(3) Актовете на Председателя и Секретаря, приети въз основа и в рамките на Устава, решенията на Общото събрание и ЧН, са задължителни за членовете на читалището;

(4) В срок до /1/ един месец преди края на мандата се насрочва дата за провеждане на Общото събрание на читалището за избор на Председател, ЧН и Проверителна комисия;

(5) Ако по време на редовния мандат на орган на читалището бъде прекратено членството на едно лице в него, на негово място може да бъде избран нов член с продължителност в рамките до /3/ три годишния мандат на вече избрания орган;

(6) Предложенията за промени в Устава за Председател, за състав на Настоятелството и Проверителната комисия се правят от членовете на читалището в писмена форма най-късно до 5 /пет/ календарни дни преди датата на Общото събрание.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл.29 Имуществото на читалището се състои от собствени недвижими имоти, движими вещи, ценни книжа, авторски права, вземания и от предоставени за безвъзмездно ползване недвижими имоти, други права и задължения. Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване на собственото и на предоставеното имущество за ползване.

Чл.30 Читалището набира средства от следните източници:

- (1) Членски внос;
- (2) Платени културни услуги с участието на собствени и гостуващи колективи;
- (3) Членски внос за участие в курсове, школи, кръжоци и други форми на обучение, организирани от читалището или съвместимо с други организации;
- (4) Субсидия от държавния и общинския бюджет;
- (5) Спонсорство от държавни и обществени организации, движения, фондации, ведомства, учреждения, фирми и частни лица;
- (6) Наеми от движимо и недвижимо имущество;
- (7) Дарения и завещания от български и чуждестранни физически и юридически лица, които се изразходват според волята им;
- (8) Други приходи, включително от стопанска дейност.

Чл.31 (1) Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници – собствен и от субсидии;

(2) След одобряването на Общинската програма за развитие на читалищната дейност, читалището сключва с Кмета на общината договор за финансово обезпечаване на читалищната дейност.

Чл. 32 (1) Частта от Годишния отчет за изразходването на държавните и общинските субсидии се предоставя в общината;

(2) Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и подзаконовите документи;

(3) Читалището има пълна самостоятелност при разпореждането със собствените и предоставените финансови средства;

(4) Читалището може да има собствени разплащателни сметки в българска и чуждестранна валута.

Чл.33 Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотечи върху тях.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.34 Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание или на Окръжен съд Сливен.

Чл.35 (1) Окръжният съд постановява решение за прекратяване на читалището когато:

а) Дейността му противоречи на Закона за народните читалища, Устава и добрите нрави;

б) Имуществото му не се ползва според целите и предмета на дейност на читалището;

в) При наличие на трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от /2/ две години;

г) Не е учредено по законния ред;

д) Е обявено в несъстоятелност.

(2) Министърът на културата или прокурорът могат да поискат от Окръжния съд да постанови решение за прекратяване на читалището;

(3) При прекратяване на читалището се извършва ликвидация.

ГЛАВА СЕДМА

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

I. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.36 (1) Председателят и/или Секретарят, когато предоставят имущество на читалището за възмездно или безвъзмездно ползване: за хазартни игри, за дейност на нерегистрирани религиозни общности по Закона на вероизповеданията; за постоянно ползване от политически партии и организации; на председателя; на членовете на настоятелството, на проверителната комисия, се наказват с глоба и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището;

(2) Председателят на читалището, когато не представи доклад за изпълнението на читалищната дейност и за изразходените бюджетни средства за годината, се наказва с глоба.

II. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.37 Символи, знаци и ритуали

а) Читалището има име – „Светлина”, дадено му през 1908г., не може да е променяно при никакви обстоятелства, поводи и причини;

б) Читалището има кръгъл печат с надпис читалище „Светлина” и е изписана година на учредяването 1908;

в) Читалището може да има свое знаме, емблема, бланка, значка, почетен знак и диплом, с който да отличава своите активисти и членове.

(1) Правата върху символиката на читалището са изключителна негова собственост;

(2) Използването на символиката от трети лица е възможно само на договорна основа;

(3) Символите, знаците и ритуалите се утвърждават от читалищното настоятелство.

Чл.38 Празник на читалището е 1 май.

III. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Физическите и юридическите лица, които са редовни членове на читалището към датата на приемане на този Устав, се ползват със статут на действителни членове на читалището.

§2. Всички заварени актове, приети от Общото събрание и читалищното настоятелство до датата на приемане на настоящият Устав се прилагат доколкото не му противоречат.

§3. Настоящият Устав е приет на Общо събрание на читалището и влиза в сила от датата на Решението на Сливенския окръжен съд.

§4. С приемането на настоящият Устав, се отменя приетият на Общо събрание Устав на читалището 01.08.1997 г.

Настоящият Устав се изготви в два еднообразни екземпляра – един за Сливенския Окръжен съд и един за читалището.